

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 " —
Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Rákóczy-utca 25. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

A városi tisztviselők.

Pár évvel ezelőtt megindult a mozgalom, hogy az állami tisztviselők javadalmazását, ha nem is a kor igényeihez mérten, de legalább a megélhetés lehetőségét biztosítva új és kedvezőbb alapokra fektessék. Az anyagi gondok által erősen sújtott hivatalnokok panaszhangjait meghallotta a nagyközönség, méltányos kivánalmaikat pártfogásába vette a sajtó és nem szünt meg mozgatni azt a tervet, mely végre a megvalósulás stádiumába került, s ma már ott fekszik az állami tisztviselők fizetéséről szóló törvényjavaslat a képviselőház asztalán, sőt keresztületesen a pénzügyi bizottság torturáján is, csak a szerencsétlen katonai javaslatok gátolják, hogy még eddig törvényerőre nem emelkedett.

Nincs országgyűlési párt, talán nincs ember az országban, aki kész örömmel ne járulna hozzá azon törekvéshez, hogy tisztviselőink anyagi függetlensége, magok és családjaik existenciája minden lehető módon biztosítsák, másrészt honorálva legyen azon testetleket öltő munka, melyet a közcél, a nagyközönség érdekében napról-napra végeznek.

Azt tehát már eldöntött dolognak lehet tekinteni, hogy az ő helyzetükön segítve lesz, mert mihelyt napirendre kerül, azonnal meg is szavazza a képviselőház.

Ezen az eredményen felbuzdulva a megyei tisztviselők is akezióba léptek, s semmi kétség benne, hogy ez ő ügyök is minél hamarabb dűlőre kerül.

A méltányosság szempontjából emelünk tehát szót városi tisztviselőink érdekében. Az ő dotációjok oly csekély, hogy a legszerényebb igényeket is aligha képes kielégíteni. Szinte szégyenli az ember idegenek előtt mondani, hogy mennyi Szatmár városában pl. a főjegyző, a tanácsosok, — tehát az elsőrangú tisztviselők fizetése, mert valósággal komikum számba megy. A kisebb tisztviselőkről pedig csak szólni sem lehet, hiszen azoknak a javadalmazása egyenlő a nyomorusággal.

Merjük mondani, hogy nincs az országban hasonló népességű város, mely oly mostohán bánnék saját fiaival, a tisztviselőkkel, mint éppen Szatmár.

Megengedjük és tudjuk nagyon jól, hogy sok is a teher, de ennek fejében senki sem kívánhatja, hogy a tisztikar, mely a munka sulya

alatt naphosszant görnyedez, a nyomorusággal legyen kénytelen küzdeni.

Elvégre is méltánytalanság volna arra az álláspontra helyezkedni, hogy a város adóságainak kamatát a tisztviselők jól kiérdemelt fizetéséből fedezze.

Szatmáron a hivatalnok, éppen úgy mint a polgárság legnagyobb része, a piacról és a napi árfolyam mellett kénytelen beszerezni szükségleteit, mert csekély jövedelméből arra nem telik, hogy befektetéseket eszközöljön, vagy lankát legyen módjában vásárolni. Uszik tehát a piaci árral, ami pedig Szatmár városában felette borsos. Vidéki városokban a miénkhez fogható magas piaci árfolyam alighalétezik. Nem olyan nehéz tehát belátni, hogy azt sem tudja, hova tegye azt a csekély havi díjat, a melyet primán a kezéhez kap.

A lakásviszonyok szintén rendkívül drágák, s a legtöbb esetben a tisztviselő azt a pár száz korona lakbért, mely évi járuléka, kénytelen megduplázni, hogy korántsem nagyuri, de a legszerényebb igényeket kielégítő lakáshoz jusson.

Tekintettel a nehéz megélhetési viszonyokra, melylyel városunkban

TÁRCZA.

Hogyan lett T . . . sen Olvasókör?

A véletlen körülmény, no meg a kényszerűség úgy hozta magával, hogy fiatal újdonsült tanító lévén — nem is volt mibe válogatni — T . . . sen kaptam egy segédtanítói állást, hol a mai kor nivóján álló olvasókör és ifjusági egyesület ugyancsak virágzott, melynek keletkezését az öreg kiérdemült plébános úgy téli estéken elszórközva — a következőképen adta elő:

— „Szentimrei — a gyalog postás, egy vaskos esomagot hozott irodámba, hol káplánommal olvastattam fel szaklapjaink jelesebb cikkeit, közbe-közbe eszméket cserélve s oktatta ezt a fiatal vinczellért, mikép munkálkodjék az Ur szőlőjében.

A „Kir. Tanfelügyelőség” stampliját átva a esomagon, intettem a káplánusnak,

hogy ne bontsa fel, hanem tegye a szögletbe; hadd várjon ott sorsára! . . . Egyéb dolga is van az embernek — nemcsak a tanfelügyelők örökös statistikusanak lenni! . . . Husz esztendeje zaklatnak bennünket ő nagyságaik, az aritmetika száz és ezerféle kombinációja szerint variálva szüntelen azt a kérdést: hány fiu, hány leány tanonezunk van? . . . de mindig ott vagyunk, ahol voltunk! Csak fogyasztatják velünk a tintát s tékozzolattják a drága időt ingyen . . .! Mi vagyunk az igás barmaik, előrántanak — befognak, mikor nekik tetszik, — szántanak rajtunk —, keressünk nekik kenyeret . . .!

Haszontalan intézmény! . . . Mert tudni való ám, hogy ez a esomag merő rovatos iveket tartalmaz. Legkevesebb kétheti ingyen munka; és milyen gépies, lélekölő munka? Csupa szám és szám. Nyugodott is a szögletben. Egyszer aztán már sor is került volna rá, de a parochián grandiozus meszelés és tisztogatás. Ilyenkor két hétbe kerül, míg az avatlatlan kezek által fölforgatott irodát

rendezi a káplán ur. Azonban a esomag ez alatt kiment eszemből és a káplánus is megfélekedett róla . . . Egy nyugtalan égernek köszönhetjük, hogy újra előkerült a szögletből, ahová meszeléskor elhelyezték, de megfordított rendben, úgy, amint az evangéliom mondja a végítéletéről: „igy lesznek az elsők utolsókká!” Azonban jött az éger, rágicsált, kapargált, jött a macska, szimmatolt és a káplánus segítet neki a vadászatban; leszedegette szép óvatosan az iratokat s előkerült az éger, meglapulva a tanfelügyelői esomag alatt.

— „Legyünk hálásak iránta uramöcsém, bocsássa szabadon ott a szalonzalattal, azt a tanfelügyelőt pedig helyezze ide az asztalra, álljon itt emlékeztetőül, hogy ez a legsürgősebb munka.” . . .

Hozzá is láttunk a dologhoz tüstént, de már esteledik; az ily nagy, hosszú munkát jobb reggel kezdeni. Azonkívül pedig, ha kedvünk volna is, nem lehetne itt T . . . sen este dolgozni.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű
természetes hashajtószer.

meg kell küzdeni, de meg azért is, hogy tisztviselőink a velök egyenrangú állami tisztviselőkkel teljes paritásban legyenek, hogy munkálkodásuk kellőképen honoráltassék, Szatmár város közönségében is meg kell érlelődni annak a tudatnak, hogy ez a helyzet tarthatatlan így, — hogy tisztviselőink fizetését javítani kell.

Erre most éppen kedvező alkalom nyílik. A kölesönök konvertálása folytán a város háztartásában tetemes megtakarítás áll elő, tehát a polgárság nagyobb megterhelhetése nélkül keresztül lehet vinni azt a tervet, mely Szatmár városára nézve ugyszólván életszükséglet, mert hiszen a tisztikar függetlenségében és működésében rejlik a város fellendülésének egyik hatalmas biztosítéka.

Ajánljuk ezt az eszmét a közönség jóakaratu figyelmébe, hogy ne legyen közöttünk semmi differenzia, mikor ez az ügy dűlőre kerül, mert hiszen nemcsak a méltányosság, de a szükség is így kívánja ezt.

H I R E K.

Adjunk a zeneiskolára.

Többször volt már arról szó a lapok hasábjain, hogy a dalegyesület városunkban zeneiskolát akar létesíteni, mely úgy a helybeli, mint a vidéki szülők gyermekeinek lehetővé tenné, hogy a művészet e kedves ágában magokat kiképezzék. Nemcsak Szatmárnak, hanem a nagy vidéknek is érdeke tehát, hogy ez a terv megvalósuljon. Felhívjuk azért mélyentisztelt olvasóinkat, hogy bármily csekély adománnyal is, járuljanak a nemes cél előmozdításához. A szíves adományokat lapunk szerkesztősége készséggel fogja rendeltetésük helyére juttatni.

Keresztfeltalálás ünnepe. Vasárnap ünnepelte a kath. egyház a szent kereszt feltalálásának ünnepét. Ez alkalomból kifolyólag a székesegyházból ünnepélyes körmenet ment a Kálváriára, melyen a róm. kath. intézetek összes növendékei részt vettek tanáraik vezetése alatt és igen szép számu

közönség volt jelen. A szertartást *Hehelein* Károly prépost-kanonok végezte, ki a Kálvária templomban ünnepélyes nagy misét mondott. Szertartás után *Mladoniezki* Ferencz jézustársasági atya tartalmas beszédet intézett a jelenvolt közönséghez. A Kálvária előtti oltáron dr. *Fechtel* János főgymn. tanár mondott csendes misét az ifjuságnak, mely a templom előtt elterülő szép kertben foglalt helyet.

Meghívó, de nem mulatságra, hanem szűz Mária hónapjának, a szép májusnak méltó ünneplésére. Hisz e hóban minden nemes kath. szivben meg kell rezdülnie a gyermeki szeretet gyengéd érzelmének azon jó Anya iránt, a ki szeretetreméltó kedvességgel hívja fel gyermekeit a májusl ájtatoskodásra. Az egyház is díszbe öltözteti a Mária szobrokat, felékesíti a szent Szűz képeit, nagyobb ünnepélylyel végzi a szent misét, estenkint Mária oltára köré gyűjti a hívők seregét, hogy tiszteljék, szeressék, ünnepeljék május királynőjét. Ki maradna hát el, mikor édes anyja hívja buzgalomra?! Azért lobogjon fel minden kath. magyar szivben a Nagyasszony tisztelete kivált e hónapban! Látogassuk a májusi ájtatosságot, keressük fel imáinkkal a szent Szűzet, s apró áldozatainkból fonjunk szerető szívére ékes erénykoszorút. Ajánljuk fel az irgalom anyjának mindennapi bajainkat, munkánkat és kereszttünket, s érezni fogjuk érte a májusi királynő anyai oltalmának szivetáldó menynei harmatát! A zárda templomban naponkint este 6 órakor van az ájtatosság. *P. Bus* Jakab tartja a predikációkat, az ájtatosságot *Kovács* Gyula tanár végzi.

Uj ezredes. Ő felsége a király *Kotányi* Henrik alezredest, ki városunkban is állomásozott, s jelenleg Székesfehérváron működik, ezredesnek nevezte ki.

Előléptetés őrnagyi rangra. Ő felsége a király honvédségünk tisztikarában *Barkóczy* Ferencz századost őrnagynak léptette elő.

Temetés. Megemlékeztünk lapunk mult számában *Stoffa* János nyug. vasgyári igazgató nejének, *Hartmann* Berta urnőnek haláláról, kinek elhunyt a Bakó-családot borította gyászba. Az öreg házaspár a husvéti ünnepekre Miskolcra utazott legfiatalabb leányának meglátogatására, ki *Stancz* János, az Osztrák magyar bank főnökhelyettesének a neje. A 67 éves nőt szélütés érte, s néhány napi szenvedés után csakugyan meghalt. Hült tetemeit a gyászoló család Szat-

márra szállíttatta, hol pénteken délután 5 órakor helyezték örök nyugalomra a ref. temetőben. *Biky* Károly esperes és *Rácz* István lelkész végezték a temetést. Férje, gyermekei, menyei, vejei és unokái állották körül a temetőben sátor alatt felállított, s koszorúkkal borított koporsót, melyben a jó családanya porladó részei nyugodtak. Városunkból is többen jelentek meg a végtisztességben a rokonok és ismerősök köréből.

Egyházmegyei hir. Ő nagyméltósága a püspök ur *Krasznay* Zsigmondot a rónaszék plébánia adminisztrálásától felmentvén, kiegészítő czimmal lelkésznek Felső-Bányára helyezte át, Rónaszékre lelkésznek pedig *Ekkel* Lajos máramarosi segédlelkészt nevezte ki.

Előléptetett katonatisztek. Ő felsége a király a szatmári ezred tisztikarából *Spindler* Károly cs. és kir. őrnagyot alezredesnek, *Juptner* János hadnagyot főhadnagynak, *Herczeg* Imre kezelőtiszt hadnagyot főhadnagynak léptette elő.

Diszes esküvő. *Hoffmann* Hugó munkácsi m. kir. dohánygyári igazgató a mult csütörtökön vezette oltárhoz a munkácsi róm. kath. templomban *Forgách* Antal városi gazdasági tanácsos leányát, *Gizella* kisasszonyt. Az esketést *Forgách* János főesperes, a menyasszony nagybátyja végezte, szép beszédet intézve az új párhoz, kik az esküvőt követő fényes lakoma után a délutáni gyorsvonattal Velenczébe utaztak.

Bérmaut. Lapunk mult számában azt irtuk, hogy Ő nagyméltósága a püspök ur május hónapban a huszti és valószínűleg az ugoesai kerületben fogja a bérmálás szentségét kiszolgáltatni. Mint ujabban értesülünk, a bérmaut nem májusban, hanem júniusban lesz, a napok azonban még nincsenek megállapítva.

Esküvő. *Mallaszkosky* Károly, a m. kir. államvasutak igazgatóságánál számtiszt, tegnap délelőtt fogadott örök hűséget *Unger* Hermin kisasszonynak, özv. *Unger* Frigyesné urnő leányának.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter *Horváth* Antal zólyomi állampénztári tisztet Nagysomkútra ellenőrré, *Taubman* Áron gyakornokot Mátészalkáról Ipolyságra, *Rencz* Antal gyakornokot Fehérgyarmatról Máramaroszigetre, *Bartul* Jánost Szinyérváraljáról Husztra tisztekké nevezte ki.

Gyászhir. Nagyilosvai *Ilovay* Ágoston, a kopócsapáthii róm. kath. egyház kegyura, hites ügyvéd, Bereg vármegye volt főszolga-

Rettenetes hely ez a T . . . s község, kivált este, hol az erkölcsök a sivatag pusztákra emlékeztetnek benne, melyben üvöltő vadak vérengzenek. Rakonczátlan, fékvesztett nép . . . Falu közepén a koresma, szemközt a parochiával. Itt folyik le szemem láttára, fülem hallatára a sok istentelenség. Nem tudok e helyzettel kibékülni, különösen az őszi és téli esték boszantanak.

Igy „ujbor“ után a legjobb ösvény itt ablakom alatt visz el a pinczékbe. Ilyenkor estefelé szállingóznak haza az emberek, mint a nyugvó nap veres ábrázattal s károgva mint a szállást kereső holló sereg, az ifjuság pedig az Icziknél felvértezve, csomóba tömörülve hahotáz vagy visitja a: „Csicsóné nótáját“ s ide hallom éjjelig szobámba: „három leánynak két szoknyája“ . . .

„Sem mire valók! Ezen falunak két tanítója, azonfelül egy mihaszna bírása, három éjjeli óre, s mégsem birnak belétek jobb erkölcsöt verni?! Megálljatok, nem ordítottok ti többet az én fülembé éjnek idején! Nem

tűröm tovább ezt a rakonczátlanokodást! . . . Holnap irok a szolgabíró urnak, küldjön ide két esendőrt rendet és esendet csinálni!

Let is ennek hatása addig, míg a két esendőr itt volt, azután járta ismét a: „csicsóné“ még pedig rettenetesebben. — Csak azért is dongó! Most már kolompoltak, vasfazékokat kongattak hozzá, kutyákat szorongattak, macskák farkait gyötörték, török muzsikákat adtak macskazenével elegyítve minden este — éjjelig. Ez már a legnagyobb mérvű maliczia, melyet a megye közegeinek köteleessége megbüntetni.

A legerélyesebb eljárást sürgettem a szolgabírónál, de szokás szerint nem ért reá három hétnél előbb felelni. Az alatt folyvást tartott a művészi koncert. És én kifogytam a türelemből, a megye minden tisztviselőjét föllármáztam, még a tanfelügyelőt is megkerestem. Mindenfelől mélységes hallgatás. Sehol sem érnek reá a hivatalok ily magántermészetű ügygyel foglalkozni, sok a tenni

való, — ki törődnék azzal, hogyan hangversenyeznek T . . . sen!

A szolgabíró böfentett egyet nagy sokára t. i., hogy a megye nem tarthat állandóan két esendőrt T . . . sen a község kedvéért. „Hm! hát csak annyiba veszitek a rendet — a közerkölcsliséget? . . . De a pálinkafogyasztás ellenőrzésére már vannak embereitek ugy-e?”

Aztán jött az alispán levele, finom modoru irással, de csak oda lyukadt ki a dolog, hogy talán más eszközökkel — talán erkölcsi uton lehetne a bajt orvosolni.

Micsoda eszközökkel?! Deres és börtön itt az eszköz! Én a magam köteleességét tudom, e tekintetben nem szorulok tanácsért az alispáni hivatalhoz.

Isten a megmondhatója, mennyit beszéltem már e népnek a közerkölcsliség, a mértéktelenségéről.

A tanfelügyelő ur még csak fáradságot sem vett magának, hogy feleljen.

birája, Szabolesvármegye volt törvényhatósági bizottságának tagja, életének 87-ik évében Kopács-Apáthiban elhunyt. Hült tetemeit az ottani családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. — Ifjú *Kovács* Antal, a budapesti központi papnővelde másodéves növendéke hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után mult hó 30-án Nagy-Tarnán elhalt. A boldogult idős *Kovács* Antal nagyarnai gör. kath. esperes lelkész fia. — *Csebi Pogány* Antal földbirtokos, Ungmegye törvényhatósági bizottságának tagja 81 éves korában elhunyt. Hült tetemeit az eördarmai sírkertben helyezték örök nyugalomra. — *Lázari Nagy* Ákosné, szül. kapesányi *Fodor* Adél e hó 4-én délelőtt 9 órakor életének 42 ik, boldog házasságának 25 ik évében vársunkban elhunyt. Hült tetemeit tegnap délután helyezték örök nyugalomra a Viz-utca 17. számú gyász háztól.

Áthelyezett vasutasok. A debreczeni üzletvezetőség *Filóti* Géza nagyszöllősi vasuti hivatalnokot Ungvárra, *Hirshberg* Sándor hivatalnokot Gilvácscról Nagy Szöllőstre helyezte át.

A katonai javaslatok ellen. Szatmár város küldöttsége a vasárnap esteli vonattal utazott fel Budapestre, hogy átnyújtsa a képviselőház elnökének a szatmári népgyűlés tiltakozó kérelmét a katonai javaslatok ellen. A képviselőház előtt *Kossuth* Ferencz, *Lovász* Márton, *Endrey* Gyula, *Kubik* Béla, *Gabányi* Miklós, *Reich* Aladár országgyűlési képviselők fogadták az érkezőket, kiket *Kossuth* Ferencz vezetett gróf *Apponyi* elé, ki igen előzékenyen fogadta őket. A deputáció ezután végighallgatta a képviselőház tárgyalását. Délután kivonultak a kerepesi uti temetőbe, hol babérkoszorút helyeztek *Kossuth* Lajos sírjára. *Biki* Károly esperes imát, *Uray* Géza pedig lendületes beszédet mondott a sír mellett. A küldöttség a következő tagokból állott: *Uray* Géza, dr. *Kelemen* Samu, *Csomay* Imre, *Bartha* Kálmán, *Nagy* Gáspár, *Fehér* József, *Kató* Antal, *Markos* Sándor, *Debreczeni* Károly, *Virág* András, *Tereh* József, *Török* János, *Biky* Károly.

Hymen. *Hrabár* Elemér m. kir. honvéd ezredorvos a napokban vezette oltárhoz *Grabovszky* Román nyug. ungmegyei főszámvevő leányát, *Berta* kisasszonyt Ungváron. — *Tamáty* Géza, kiadóhivatalunk szorgalmas szedője, vasárnap esküdt örök hűséget *Nántün* özv. *Demeter* Lászlóné leányának, *Etelka* kisasszonynak. — *Trapli* Elemér beregszászi

„Egy vasárnap délben kocsis áll meg kapunk előtt, s kiszáll belőle egy elegánsan öltözött, középkorban levő uriember; bemutatja magát: N. N. kir. tanfelügyelő, nagy csomagot hozva hóna alatt, melytől már előre borsózott a hátam, hogy no megint: „hány fiu? hány leány?” De ehelyett a csomagot elhelyezve az asztalra, bizalmas beszélgetésbe ereszkedve feltártam a helyzetet, elsorolva éleztővel azon tantalusi kinkat, melyekben ezen község népe ittlétem alatt részesített.

— „Éppen ez az — mondja a tanfelügyelő — ami engem ide hozott!”

— „Uram! ha egy légió csendőr volna a háta megett, akkor ugyan tenne valamit, de így hozzá se fogjon!”

„Ezalatt a falu biráját megbizta a kir. tanfelügyelő, hogy doboltassa ki, miszerint a délutáni templom után minden ifju s felnőtt ember az iskolába jöjjön, mert egy ur ajándékokat akar osztogatni mindenkinek, aki megjelenik! Lett is ennek fogantaja,

m. kir. posta és táviróti szombaton délután esküdt örök hűséget a mukácsi róm. kath. templomban *Szabó* Antal nyug. m. kir. posta és táviró ellenőr leányának, *Anna* kisasszonynak. — *Tóth* Andor ungvári vasuti hivatalnok, es. és kir. tart. hadnagy jegyet váltott gödényházi *Papp* Emma urnővel Ungváron.

Jubiláris vacsora. Egy ember életében magas kor. A megfutott hosszú pálya után az élet terhei ónsúlylyal nehezülnek a roskadozó vállakra, s mindenki szívesen siet annak az egyének tiszteletére, aki ezt a hosszú időt közbecsülésben töltötte el. Az egyesületek életében 70 év annyi, mint egy homokszem a sivatag fővényében. Észrevétlenül haladnak el felette az esztendők, s ő nemhogy elöregednék küzdelmeiben, de napról-napra izmosabbá lesz, növekszik anyagi és szellemi erőben, s minden év kapuzárása után szélesebb körben válik képessé kifejezteni azt a missiót, melyet zászlójára irt. A helybeli társaskör most fogja betölteni május 23-án fenállásának 70-ik évét. E szép idő alatt küzdött, szenvedett sokat, de ma már azt mondhatjuk, hogy dicsőséggel megbirkózott az idők viharával, s jövőjét biztosítva látja. Tett sokat, tagadhatatlan, de nem mindent, amit hivatása volt volna tennie. A kezdet nehézségeinek mulasztásait azonban bizonyára bőségesen fogja kárpótolni a jövő, mert most már azon a ponton áll, hogy önéreje támaszkodva a város kulturális haladásának fellendítésében fontos szerepe van. Ezt a 70-ik évfordulót akarják megülni a tagok társasvacsorával, melyen bizonyára ott lesznek mindannyian, kik a társaskör életének felvirágzását szívőkön viselik.

A római zarándoklatban egyházmegyénkben *Csehticzky* József esperes-plébános, *Tóth* József szatmári segédlelkész a nővérével és *Udvarhelyi* Pál kántor vettek részt.

Dalestély. A daleyeseület a mult szombaton este a Társaskörben tagilletményes dalestélyt tartott. Csekély számú, de distingvált közönség hallgatta végig, mely a dalárok szabatos énekében valódi műélvezetre talált. Szinte megfoghatatlan, hogy dacára a kedvező időnek távolmaradt a közönség a dalárda estélyéről, mely mellett ennekölte, mindig ugyszólván inposáns módon tüntetett. A jelen voltak igen kellemesen töltötték az időt. Előadás után társasvacsora volt, majd tánc következett.

Majális. A kedves május illatárjával kicsalja a természet szabad ölébe az ifjakat és

apraja és nagyja — ifju és öreg sietett a tudomány csarnokába, hová megjelentem én a tanfelügyelővel, a két tanítóval, a biróval egyetemben. Mélységes hallgatás — s a kíváncsiságtól feltűzelve fogadtak bennünket.

„A kir. tanfelügyelő előadva idejövetele nék czélját, vártam a hatást, mi fog következni ezután. És uram fia! mintha megígizte volna őket, mind egytől-egyig fogadták, hogy hát jó is lesz az, és mikor az ingyen könyvet osztogatni kezdte, egetverő öröm és mámor fogta el valamennyit, mindenki iparkodott egyhez jutni, mely után kimondották, hogy ezután minden vasárnap eljönnek ide — ide az iskolába, amit meg is tartottak, és ez volt az a mag, mely mint ön is láthatja — ily szép terebélyes fává növekedett; ez szűlte ezen, a mai kor színvonalán álló olvasókör és ifjusági egyesületet községünkben“.

Müller István.

öregeket egyaránt. Mindenki siet élvezni az Istennek ezt a kiváló adományát, azt a balzsamos levegőt, melyben a hosszú esztendő csak ebben az egyetlenegy hónapban részleteti. A természet ébredésével új életre éled a kedély, virgoney, jókedvű csoportok töltik el a sétatereket, szinte gyönyörrel tölti el az embert, hogy igazán, milyen szép az élet. Ebbe a hónapba esnek az ifjuság mulatságai, melyeket kész örömmel is engedélyeznek nekik a szülők és tanárok egyaránt. Nálunk az idén a ref. főgymnasium megy elől a jó példával, melynek ifjusága május 23-án fogja megtartani majálisát a Kossuth-kerti kioszkban. Az előkészületek már megindultak, s a multság bizonyára látogatott lesz.

Változás a szerkesztőségben. A Szatmári Friss Ujság szerkesztésétől május 1-én ifj. *Csomay* Imre visszalépett, s ezt *Majdik* Árpád, a Szatmári Hirlapnak eddigi munkatársa vette át, ki a nevezett lap kötelékéből kilépett.

Nincs adóhajtás. Beütött az ex-lex, állami adót nem szabad végrehajtani. A pénzügyminiszter ki is bocsátotta már rendelkezését. Hát ha nem muszáj, a magyar ember nemis igen fog ám fizetni, mert ismeretes tulajdonsága, hogy ez a szándék csak úgy érlelődik meg benne, ha már tudja, hogy nincs menekülés. De előbb még akkor is leteremtettézi a közreműködő közegeket, akik pedig tulajdonképen ennek a hibának a legtávolabbról sem okai és nincsen is módjokban változtatni rajta. No hát most benne vagyunk nyakig az ex-lexben, se törvény, se fináncz. De azért ne értse félre senki, mert ha rossz fát tesz a tűzre, most is becsukják ám, az adórestánczia is csak restánczia marad, melyet kérlelhetetlenül ki fognak préselni minden adózó zsebből, mi helyt a magas kormány kieviczkel a hinárból. — De hát azért diktum, faktum nem adunk a német generálisnak semmit, tartsa a katonáját a maga pénzéből, ha bírja.

A miniszter köszönete. A vallás- és közokt. miniszter Ó nagyméltósága a püspök urnak elismerő köszönetét nyilvánította, mivel *Uj-Lőrincz* községben, valamint *Hadház* puszán iskolát és tanítói lakást építtetett, s a tanítónak 1200 korona évi illetménynyel állást szervezett.

A pályázat eredménye. A közgyűlés határozatából kifolyólag a polgármester pályázatot hirdetett, hogy *Kossuth* Lajosnak életnagyságu arczképe a közgyűlési terem számára megfestessék. Négy pályázó jelentkezett: *Góth* Mór bécsi festőművész, *Kiss* Alajos és *Bartók* Lajos rajztanárok és *Kovács* János festőművész. A tanács mai ülésében dönt a pályázatok felett.

Értékes ajándék. Ó nagyméltósága a püspök ur egy igen nagybecsű és értékes művet ajándékozott az egyházmegyei könyvtárnak. A veszprémi püspökség római oklevéltára ez, melyet gyönyörű diszkóttéssel, nagy negyedréti fóliánsokon, tenyérnyi vastos három kötetben a veszprémi püspök megbízásából a központi római magyar történeti intézet adott ki. Czimlapján a veszprémi püspökség czimére ékeskedik gyönyörű kivitelen. Ezzel kapcsolatosan itt említjük meg, hogy az egyházmegyei könyvtár, mely a papnevelő-intézetben van elhelyezve, ünnepnapok kivételével a nyári időszak alatt minden csütörtökön és szombaton délelőtt 9 órától 12-ig nyitva áll az olvasóközönség rendelkezésére.

Uj párt a megyében. Vármegyénkben egy új párt van alakuló félben, mely épen

ma fogja tartani nálunk szervezkedő gyűlését. Nem politikai párt, hanem arra volna hivatott, hogy a vármegyei közigazgatást ellenőrizze, s a felmerülő visszaélések megtorlását a felettes hatóságoknál szorgalmazza.

Óvónők beosztása. A Széchenyi Társulat a gyermekmenhelyek vezetőit követően legelőször osztotta be: Alsó Ferenczely: Gébel Ilona, A. Homoród: Nyisztor Anna, Amacz Kádas Ida, Angyalos: Szombati Gizella, Apa: Szerdahelyi Ilona, Atya: Imre Juliska, Ávasfelsőfalu: Palinkás Mária, Barlafalu: Szeizer Ilona, Batiz: özv. Bodon Istvánné, Botpalád: Szabó Anna, Börvely: Kis Eszter, Csegöld: özv. Sepsz Ferenczné, Cseke: Tuma Julia, Csenger: Geiger Ilona, Csenger Bagos: Gulden Erzsébet, Csengerujfalu: Molnár Teréz, Csomaköz: Stempl Vilma, Dengeleg: Szekeresi Piroska, Dobra: Brezsal Jánosné, Er-Endréd: Kántor Károlyné, Er-Körtvélyes: Nagy Ida, Fábánháza: Pápai Teréz, Gebe: Stréter Ilona, Gencs: özv. Eösz Ferenczné, Géres: Szabó Erzsébet (Keérről), Gilvác: Láng Hermin, Gyöngy: Fekete Mária, Győrtelek: Komoróci Anna, Hagymáslapos: Joanovits Mária, Hirip: Eszenyi Erzsébet, Hodász: Bányai Ziza, Homok: Bugyi Andrásné, Hosszúfalu: Czinczás Mártonné, Iriny: Bereczki Ida, Istvádi: Peres Róza, Ivácskó: Váraljai Bella, Jánk: Beniczki Zsigmondné, Jármi: Kurdi Erzsébet, Józsefháza: Heinrich Julia, Kántor-Jánosi: Duna Emma, Keér: özv. Jurásné Antal Berta, Király-Daróc: Mangu Erzsébet, Kis-Majtény: Meixnerné Mártonfi Irén, Kis-Ar: Cséke Hermin, Kisnamény: Szoboszlai Szeréna, Kocsord: Jakab Katalin, Koltó: Pápai Tivadarné, Kölese: özv. Jelenikné, Kőmörö: Maklári Zsófi, Kőszegremete: Peleskei Róza, Kraszna-Bétek: özv. Zavaezkiné, Krassó: Galamb Olga, Kraszna-Szent-Miklós: özv. Katóné, Lázari: Zolnai Elekné, Madarász: Farkas Ilona, Mező-Petri: Kelemen Mária, Mérk: Marosi Beatrix, Mikola: Kölcsei Matild, M-Terem: Papp Gizella, Misztótfalu: Pásztor Ilona, Nagy-Ar: Hajdu Gizella, Nagy-Dobos: Kallós Etel, Nagy-Ecsed: Pápai Róza, Nagy-Géz: Szilágyi Zsuzsa, Nagy-Köles: Reményi Erzsébet, Nagy-Majtény: Soltész Mária, Nagy-Palád: Stauder Juliska, Nagy-Peleske: Pászkan Mária, Nagy-Somkut: Csernus Viktória, Nántú: Juris Kálmánné, Nyir-Megyes: Hennyei Gyuláné, Nyir-Csaholy: Nagy Irma, Olesva: Héti Róza, Ó-Apáti: Ferenczi Erzsébet, Ó-Pályi: Tar Róza, Óvári: Pércsi Klára, Ökörítő: Jászai Zsuzsa, Panyola: Kovács Amália, Papos: Bodó Margit, Parasznya: özv. Farkas Józsefné, Penészlek: Lehman Julia, Patóháza: Marosán Jánosné, Porcsalma: Morvai Veron, Pátyod: Dukász Mária, Remetemező: özv. Inglót J.-né, Réztelek: Tolvay Julia, Reszege: Krémer Magdolna, Sályi: Bereczki Róza, Sándorfalu: Bene Kálmánné, Sárköz: Brunner Teréz, S.-Ujlak: Vankói Mária, Sáros-Magyar-Berkesz: Bodor Jenőné, Sonkád: Dobrosi Róza, Szamoszeg: Zetye Julia, Szinfalu: Szücs Anna, T.-Bees: Gyimóti Mária, Töke-Terebes: Ditrich Ilona, Tunyog: Lederer Irma, Ud-ari: Hefner Etel, Vállaj: Szeibel Teréz, Vámfalu: Papp Ilona, Vetés: özv. Átyin Mihályné, Vezend: Vörös Mária, Vitka: Kocsis Julia, Alsó-Kapnikbánya: Madarasi Róza. A gyermekmenhelyek folyó hó 15-én fognak megnyitni, miért is a társulatigazgatósága ez uton is felhívja az alkalmazott menhelyvezetőket, hogy állomáshelyeikre idejében kiszállva működésüket a mondott napon pontosan kezdjék meg.

Hittanvizsgálat. A kir. kath. főgymn. VIII. osztályában pénteken tartották meg a hittanvizsgálatot, melyen dr. Kádár Ambrus prépost-kanonok, mint a püspök ur Ó nagyméltóságának megbízottja, a gymnasium részéről pedig Rátkovszki Pál igazgató elnökölt. A növendékek szép feleleteikkel meglepő előhaladásról tettek bizonyosságot, s a vizsgálat végeztével az elnöklő prépost teljes megelégedésének adott kifejezést.

Fink Ferencz hirdetésére felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét.

Levél Amerikából. A vasárnapi posta egy amerikai levelet hozott szerkesztőségünknek Clevelandból, mely arról értesít, hogy az ott élő magyarság szellemi szükségleteinek kielégítésére *Magyarok Vasárnapja* cím alatt magyar kath. képes hetilapot alapítottak, mely e nemben még egyedül áll Amerikában. A szerkesztőségünknek felajánlott esereviszonyból arra lehet következtetni, hogy az ott élő magyarok között szatmáriak is vannak, akik érdeklődéssel viseltetnek megyeink ügyei iránt. A kérelemnek szives kész éggel teszünk eleget azon kívánságunk kifejezése mellett, hogy a *Magyarok Vasárnapja* a távoli idegenben bátor és szerencsés védője legyen honfitársaink érdekeinek.

Elmaradt gyűlés. A Szatmármegyei Tanári Kör gyűlést hirdetett a múlt vasárnapra. A tagok távollmaradása miatt azonban nem volt megtartható. Az látszik ebből, hogy a kezdetben lelkesedéssel felkarolt ügy szűnnyadozni kezd. Hiszszük, hogy a vezetőségnek lesz gondja megpreparálni az életkedvet.

Emlékeztetés. Megirtuk már, hogy a kath. legényegyesület a jövő vasárnap védőszenjének tiszteletére templomi ünnepélyt rendez, mely a zárdatemplomban 11 órakor veszi kezdetét. Az egyesület elnöke *Zahoránszky István* mond ünnepélyes szent misét és *Lovász Győző* pénztári tisztviselő tart szent beszédet. Este 1/2 7 órakor az egyesület saját helyiségében világi elnökének, *Morgenthal Antalnak* 10 éves jubileumára rendez egy kis ünnepélyt, melyet társas vacsora fog követni.

Tavaszi élet. A verőfényes szép májusi napok meghozták városunk közönségének is azt az örömet, hogy kimozdulhat egyhangu otthonából, s szívhajta a szabad természet kedves levegőjét, mely ebben az időszakban illatárjával mintegy új életet önt az emberekbe. Ez a jelszó most: ki a szabadba. Vasárnap volt városunk egyetlen sétahelyének a Kossuth-kertnek az ünnepélyes megnyitása. Óriási néptömeg tolongott a sétányokon, s üldögélt a fák hűs árnyékában, mulatva és gyönyörködve a természet kellemében a katonazene hangjai mellett, mely ezután minden esütörtökön és vasárnapon itt fogja adni térszenjét. A szép idő alatt bizonyára nemcsak ünnep és vasárnapokon, de máskor is kedves találkozási helye lesz ez a sétátér mindazoknak, kik estefelé kifáradva a napi munkában üdülés és jó levegő után vágyakoznak.

A nőegylet működése. Jótékony nőegyesületünk az elmúlt április hónapban a házi szegények segélyezésére 119 koronát, az Anna-házhoz 162 kor. 6 fillért, tűzifára 12 kor. 60 fillért, rögtöni segélyre 11 koronát, összesen 304 korona 66 fillért fordított.

Életpálya-választás. *Tóth Mike S. J.* kalocsai főgymn. tanár a fenti cím alatt egy igen figyelemreméltó füzetet adott ki, mely az ifjúságnak pályája megválasztására igen üdvös irányelvekkel szolgál. Tanácsos elolvasni azon szülőknél is, kiknek gyermekei azon a ponton állanak, hogy kilépjenek az életbe. Az érdekes mű Kalocsán rendelhető meg a *Hírnök szerkesztőségénél*, füzve 80, csinos vászonkötésben 1.30 fillér.

Bejelentési hivatal. *Tankóczy Gyula* főkapitány a hétfőn tartott ülésen azon javaslatot terjesztette a tanács elé, hogy a városnál rendszeres bejelentési hivatal állítsák fel, mely a cselédváltozásokról lesz hivatva rendszeres nyilvántartást vezetni,

együttal kérelmezte, hogy a különben is munkával tulterhelt rendőrök mentésék fel a kézbesítés terhe alól. A tanács magáévá tette a javaslatot, s már a legközelebbi közgyűlésnek előterjesztést tesz, hogy a bejelentési hivatal még e hó folyamán felállítható legyen s e czélból két új állás rendszeresíttessék.

Az új polgártársak. Most folyik városunk legújabb adófizető polgárainak összeírása. A deputáció házról-házra jár, s minden zugba betekint, nehogy valamelyik adót fizetni vonskodó, renitens polgártársjelöltet elszalaszssa. Ezt a műveletet természetesen csak botokkal jól felfegyverkezve lehet végrehajtani, mert a deputációt a legtöbb udvarban bizalmatlanul fogadják, s tagjai ki vannak téve annak az eshetőségnek, hogy a polgártársjelöltek valamelyike az adófizetés iránt való ellenszenvtől indítva beleharap a lába szárába. A tornácokon, vagy félereszkek alatt heverésző komondorok fogvicsorgatva tekintenek az érkezők elé, sőt egyik-másik erős csaholástól kísért rohammal ad indígnálódásának kifejezést. A mopszlik is lekerülnek a diványokról, s gyanus óvatossággal szaglálják körül a jövevényeket, kik mitsem hederítve ez épen nem bizalmas vendéglátásra, hivatalos komolysággal töltik be a rovatos iveket. Ettől a perectől az összeírottak a faji különbség figyelembevételével első vagy másodrendű adófizető polgárokká lettek avatva.

Vuja János cipő raktára Szatmár, Deák-tér Keresztes András ur házában, Mertz József ur mellett. Ajánlom a nagyérdemű közönségnek szives figyelmébe az ujonnan érkezett tavaszi és nyári cipő ujdonságaimat a legszolidabb árban. 5—10

A tisztelt olvasó közönség figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent *Gaedicke A.* osztálysorsjegy gyűjtő hirdetésére.

A nagy jutalom. Az osztálysorsjáték záróhuzása után mindenki izgatottan várja, hogy ki nyeri meg a 600.000 koronás nagy jutalmat. A napokban lefolyt huzás alkalmával a legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet *Török A.* és Társa bankház (Budapest, Teréz-körut 46.) 4 szerencsés vevőjének kedvezett a ritka szerencse és 4 család most uszik a boldogságban, hogy e czég szerencséjében bizott és hüen kitarított a Török-bankház mellett. Ezen a nagy jutalmon kívül ugyan csak a VI. osztályban a 30.000, 20.000, két 10.000 koronás, több 5000 és sok egyéb főnyereményt fizetett ki e szerencsés bankház vevőinek, úgy, hogy ezen egyetlen egy osztályban körülbelül egy és fél millió koronát nyertek a szerencsés vevők Török A. és Társa bankházában. Ezen az alapon nemcsak a legnagyobb, hanem a legszerencsésőbb bankháznak is mondhatjuk a Török czéget. A hálanyilatkozatok száma, melyeket e czég szerencsés vevőitől kapott, igen nagy. Az a határtalan bizalom, melyet e bankházzal szemben vevői tanusítanak, folyton szélesebb körökben terjed el, mert a nagyközönség már ismeri e czég szerencséjét, korrekt üzleti elveit, pontosságát, diszkrecióját és előzékenységét, melyet mindenkivel szemben egyformán tanusít. Ennélfogva indítva érezzük magunkat a Török A. és társa bankházát Budapesten (főüzlet: VI. Teréz-körut 46.; fiókok: Váci-körut 4., Múzeum-körut 11., Erzsébet körut 54.), aki oly számos és nagy nyereményt fizetett ki már vevőinek, mindenkinek ajánlani, mert az osztálysorsjegy vásárló közönség itt teljes biztonságot élvez minden irányban.

Pályázat iskolaszolgái állásra.

A Vallás- és közoktatásügyi nm. Miniszterium 24.854. sz. a. kelt rendelettel pályázatot hirdet a szatmárnémeti kir. kath. főgimnásiumban üresedésben lévő iskolaszolgái állásra.

Az állomás javadalma 500 korona évi fizetés és természetbeni lakás.

Csak róm. kath. vallásu egyén nyerheti el az állomást.

Igazolványos altiszteknek elsőbbségük van az állomás elnyerésénél.

A folyamodványok a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz címezendők s a szatmárnémeti kir. kath. főgimnásium igazgatóságához nyújtandók be.

Fel kell szerelni a kérvényt: *orvosi bizonyítvánnyal*, mely a munkabíróságot igazolja;

iskolai bizonyítvánnyal, mely a magyarul írni és olvasni tudást tanúsítja; és végül *születési bizonyítvánnyal*.

A kérvények beadásának utolsó határnapja május 31.-e.

Szatmár-Németi, 1903. máj. 6.

Ratkovszki Pál

igazgató.

Árjegyzék FINK FERENCZ

ujjonnan berendezett
és a mai kornak megfelelőleg átalakított polgári uszodájában
1903. évi május hó elsejétől.

Uszás tanítás személyenkint	10 kor. — fill.
Szabadfürdő az egész időszakra ruha nélkül	6 " — "
Szabadfürdő az egész időszakra ruhával	9 " — "
Szabadfürdő egy óra ruha nélkül	3 " — "
Szabadfürdő egy óra ruhával együtt	5 " — "
Kabinfürdő egy személyre	— " 30 "
Kabinfürdő egy család részére	— " 60 "
Kabinfürdő-jegy az egész időszakra	10 " — "
Kabinfürdő-jegy egy óra	5 " — "
Egy lepedőnek használata	— " 10 "
Egy uszógatyának használata	— " 6 "
Egyszeri fürdés a szabadban	— " 20 "

Reggeli 4—8-ig férfiak, 8—11-ig nők részére áll a szabadfürdő rendelkezésre; azonban a kabin fürdő bármely órában használható. Egyideűleg szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy kiváló uszómesterem, **Muntyán Kálmán** jelen évben is fog az uszástanítással foglalkozni.

Az uszodai sörcsarnokban kaphatók hideg és meleg ételek, friss kőbányai márcziusi sör, valamint legjobb minőségű borok.

A nagyméltóságú magy. kir. belügyi-, pénzügyi- és kereskedelemügyi miniszterek körrendeletével ajánlott „PÉNZÜGYI ÚTMUTATÓ” című szaklap a következőket írja:

Mire kell vigyázni osztálysorsjegyek vásárlásánál.

Az osztálysorsjáték intézménye külföldön, különösen Németországban már több mint száz éve polgárjogot nyert. A porosz, szász, hamburgi, braunschweigi stb. osztálysorsjátékokat ismerik az egész világon és mégis azt látjuk, hogy ép Németországból rendelik nagy mennyiségben a mi osztálysorsjegyeinket. A magyar osztálysorsjegyek sikeres konkurrencziája Németországban okozta azt, hogy számos német elárúsító (jóhangzású magyar nevek alatt) itt nálunk, Budapestten letelepedett.

Abból az alkalomból, hogy most, új sorsjáték kezdetén, ismét megindul a reklám öles plakátokkal és hangzatos hirdetésekkel, szükségesnek találjuk, hogy egy kis tájékoztatást nyújtsunk olvasóinknak az osztálysorsjáték intézménye felől:

Minden osztálysorsjátéknál megvan az, hogy a vállalat és a sorsjegy-vásárló közönség közt létrejött ügylet pontos és szabályszerű lebonyolításáért *első sorban az elárúsító felelős*. Mi következik ebből? Mindenekelőtt az, hogy felette ajánlatos, sorsjegyeket *csak olyan feltétlenül megbízható és elegendő tőkével rendelkező cégektől* vásárolni, a melyek még pusztán tévedések esetén is, a mi pedig könnyen előfordulhat, minden kárért *szavatolhatnak a vevőknek*. Hogy valamely cég ilyen jellegű-e, arról könnyű meggyőződést szerezni. Bármely nagy pénzintézet készséggel szolgál ingyen is felvilágosítással a cégek megbízhatósága és vagyoni viszonyai felől, ha az iránt hozzájuk kérdést intéznek.*

Különösen *őnnünk* kell a közönséget attól, hogy olyan sorsjegyeket vásároljon, a melyeknek eredete bizonytalan. E részben a gondatlanság igen könnyen megbosszulhatja magát. His en köztudomásu, hogy a sorsjegy-elárúsítók csak úgy találomra, ajánlatképen nagy mennyiségű sorsjegyet küldenek szét, a nélkül, hogy ezzel kockáztatnának valamit; mert ha az ily sorsjegyeket a címzett huzás előtt nem fizeti meg, akkor ezt az elárúsító

bejelenti az osztálysorsjáték igazgatóságánál és a nyereményt ott letiltja, úgy hogy ezek a nyeremények az elárúsítót illetik, nem pedig azt, a kinek a sorsjegy a kezében van. Már most igen gyakran megessik, hogy valaki éppen ilyen meg nem fizetett osztálysorsjegyet vásárol és abban a hiszemben van, hogy e sorsjeggyel játszik. Pedig csalódik; mert az ily meg nem fizetett sorsjegy teljesen értéktelen, — az arra eső nyeremény t. i. csakis az elárúsítót illeti. Ebből is látszik, mennyire tévednek azok, a kik azt hiszik, hogy ha bármiképp sorsjeggyhez jutnak, már joggal játszanak is.

Még mindig számos érdekelt fél van, ki a magyar osztálysorsjáték előnyeit nem ismeri és részvételtel mar az első, vagy második osztálynál abbahagyja. Pedig teljesen céltalan és határozottan nem ajánlatos azoknak sorsjegyeket vásárolni, kik nem óhajtják mind a hat osztály nyerési esélyeit kihasználni és a sorsjáték közepén a már addig is befizetett pénzt elveszni engedik. A nyerési esélyek t. i. osztályról-osztályra emelkednek; mert míg az első osztályban csak 3500 sorsjegy összesen 263.000 koronával sorsoltatik, addig magában a 6 ik, (fő-)osztályban 33.000 sorsjegyet 10 millió és 555.000 koronával sorsolnak ki a sorsjegyvevők javára. Feltétlenül ajánlatos tehát, a részvételt mind a 6 osztályon át fentartani.

Némely elárúsító a nyeremények után jogtalanul jutalékokat és egyéb kitalált illetéket számít fel. Minthogy ez nincsen megengedve, az ily díjak fizetését tessék kereken megtagadni.

Hogy mindenféle áruczikk stb. minél szélesebb körben ismeretessé tétessék, ma már a legnagyobb cégek is a reklámhoz folyamodnak. Ez tehát a megengedett segéd-eszköze a kereskedelemnek, ha a reklám a tisztesség és igazság határain belül alkalmaztatik. Ha azonban például osztálysorsjegy-körlevelek és hirdetések oly értelemben vannak fogalmazva, hogy azt a látszatot keltik fel, mintha a vevő az első osztály árával a hat osztály összes nyereményeire játszhatik, úgy ez határozottan a közönség félrevezetését célozza, mert tudvalevőleg minden osztály ára külön-külön megfizetendő, ha a vevő mind a hat osztály előnyeiben részt óhajt venni.

Lármás reklámoknak egyáltalában nem tanácsos hitelt adni, mert annak a fő- vagy alárúsítónak, ki vevőt pontosan és szolidan szolgálja ki, nem kell tolakodó módon dicsőítenie sem önmagát, sem az osztálysors-

játék intézményét. Az osztálysorsjáték ugyanis nálunk állandó állami felügyelet és ellenőrzés alatt áll, a mi mindon tekintetben kétségtelenné teszi annak megbízhatóságát.

Ez az intézmény tehát nem szorul semmiféle zajos reklámra. A játéktervből ugyanis látható, hogy évenként két sorsjátékban közel 29 millió koronát sorsolnak ki; természetes ennél fogva, hogy a magyar osztálysorsjáték révén már számosan jutottak jóléthez és nagy vagyonhoz.

De viszont sok nyereményt nem vesznek fel és így azok elévülnek; mert a felek sorsjegyeiket gyakran *hibás* gyorslisták, vagy a hírlapok hiányos sorsolási közleményei alapján vizsgálják felül. Ajánljuk tehát, hogy erre a célra *csakis hivatalos* nyereményjegyeket tessenek használni. Am ahhoz, hogy hivatalos jegyzéket és gyors levélbeli értesítést kaphassunk, elkerülhetetlenül szükséges, hogy pontos címünket megadjuk. Ez már csak azért is nagyon fontos, hogy ha a sorsjegy esetleg *elvész*, ne essünk el a nyereménytől; csak így, a pontos cím feljegyzésével lehet ugyanis a jogosult résztvevő fél tulajdonjogát bebizonyítani és igényt a nyeremény kifizetésénél sikeresen megóvni.

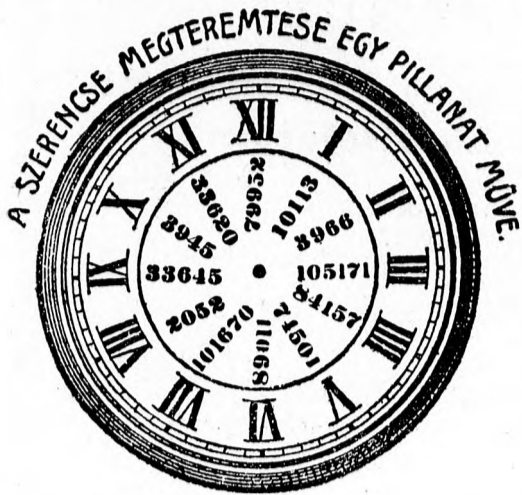
Tapasztaljuk már azt is, hogy sokan azért hallgatják el nevüket, mert félnek, hogy nyereményüket kikürtölik. Megengedjük, hogy ilyesmi könnyen megeshetik, ha pl. valamelyik kisebb vidéki városkában vásárolunk sorsjegyet, hol a legjelentéktelenebb esetek is gyorsan köztudomásra jutnak. De ha valaki azt akarja, hogy ügyét feltétlen diszkrétcióval kezeljék és címét, valamint teljesített befizetéseit stb. pontosan feljegyezzék, ezt csak úgy érheti el, ha osztálysorsjegyeit oly feltétlenül megbízható cégnél szerzi be, melynek hiteles könyvvitele és rendszeres ügykezelése van.

Mint ilyen ajánlható a *Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság, Budapest* (Haas-palota), hol eddig — mint erről meggyőződünk — a legtöbb főnyereményt nyerték és mely intézet osztálysorsjegy-vevőinek a legmeszebb menő biztonságot nyújtja. Ennek legjobb bizonyítéka az, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Váltóüzlete, valamint e bank összes fiókjai, ugyszintén számos más fővárosi és vidéki pénzintézet szükségletüket osztálysorsjegyekben *kizárólag* a nevezett intézetnél fedezik; tehát annál inkább fordulhat teljes bizalommal az egyes magán-ügyfél az említett Nemzeti Pénzváltó Részvénytársasághoz.

* Előfizetőink gyakran kérdezősködnek nálunk is megbízható osztálysorsjegy-elárúsítók iránt. Minthogy mi ilyen esetben mindenkor a nemzeti Pénzváltó Részvény Társaságot szoktuk ajánlani, célszerű, hogy az érdeklődők *közvetlenül* a nevezett társasághoz forduljanak, hogy a megrendelések elintézése késedelmet ne szenvedjen.

Szerencse-óra.

Azt a sorsjegyszámot rendelje meg levelezőlap által, mely ama óra mellett van föltüntetve, a mely időben ezen hirdetést olvassa.

Az óra belsejében föltüntetett szerencseszámok kizárólag 74268

BENKŐ bankháznál

kaphatók

Budapest, Andrásy-ut 79. sz.
Huzás május 22. és 23-án.

Az I-ső osztályu sorsjegyek árai:

1/5 1.50. K.	1/4 3.-K.	1/2 6.-K.	1/1 12.-K.
--------------	-----------	-----------	------------

A mi vevőink azon előnyben részesülnek; hogy befizetéseiket postatakarékpénztári cheque útján, tehát

költségmentesen

teljesíthetik.

Tóth Albert

KÉPFESTÉSZETI, SZOBRÁSZATI, OLTÁR ÉPÍTÉSI ÉS ARANYOZÓ MŰTERME.

☞ SZATMÁRON, ☞

Készítek oltárokat, szószékeket szentsirokat, Lurdesi barlangokat és aekonosztásokat. Régi oltárok aranyozását kitisztítom és kijavítom. Továbbá műtermemben készítek szent **szobrokat** mindenféle nagyságban és kivitelben u. m. fából, mákóból és gypszből. Festek oltárképeket,

templommennyezetet, stáció és zászló képeket művészi kivitelben. Festek mindenféle felekezeti templomokat. Továbbá **termeket, épületeket, szobákat**, elvállalok mindennemű **mázoló munkát, tapetázást, ezimer és czégfestést, czéggirást**, mindenféle aranyozást **üveg, czég, tábla festését** és tükröfényű **aranyozását**, a legjutányosabb árakban.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

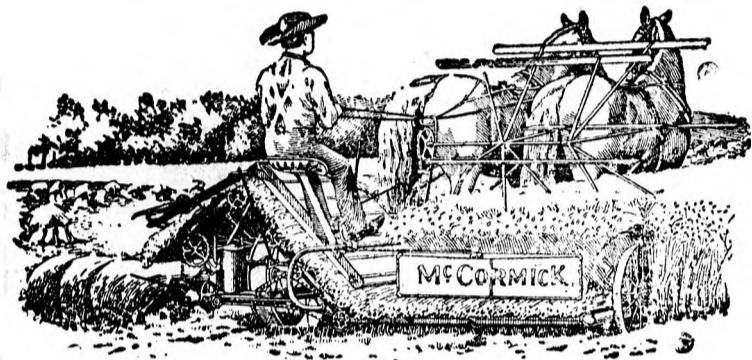
A munka megtekintésénél utikölt-seget nem számítok fel.

McCormick Harvesting Machine Company

(Chicago-i aratógépgyár.)

KNECHT, J. E. igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveköttőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manilla” kéveköttőfonal gyártmányai.
Évi gyártmány 362.000 gép. 4-12

A XII-ik m. kir. szab. osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.

110,000 sorj. 55,000 nyerem

Minden 2-ik sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

A nyeremények készpénzben fizetettnek ki.	Körön.
1 jutalom	600000
1 nyer. á.	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40

55000 nyer. és jut. összegben 14,459.000

Felhívás

a XII-ik

m. kir. szab. Osztálysorsjátékhoz.

Az I. osztály huzása már

1903. évi május 22 és 23-án lesz.

Az I. osztályu sorsjegyek ára:

egy egész egy fél egy negyed egy nyolczad
12 kor. 6 kor. 3 kor. 1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzösszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becsés megrendelését sziveskedjék mihamarább hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyütődéje.

BUDAPEST,

VI., Kossuth Lajos-utca 11. sz.

GAEDICKE szerencséje

ÓRIÁSI!

A következő főnyereményeket fizettem ki eddigelé b. ügyfeleimnek:

600000 korona	62551. sz.
400000 "	33464. "
400000 "	11119. "
400000 "	28916. "
100000 "	42758. "
100000 "	49878. "
100000 "	87991. "
70000 "	60911. "
60000 "	17357. "
60000 "	78863. "
60000 "	82528. "
60000 "	97263. "
30000 "	6920. "
30000 "	38691. "
30000 "	90664. "
25000 "	23481. "
25000 "	30049. "
20000 "	28950. "
20000 "	33402. "
20000 "	35862. "
20000 "	4410. "
20000 "	60781. "
20000 "	78848. "
20000 "	88974. "
15000 "	57734. "
15000 "	77950. "
15000 "	82506. "

24 á 10000 K	= 240000
46 á 5000 K	= 230000
292 á 2000 K	= 584000
599 á 1000 K	= 599000
883 á 500 K	= 441500

MAGYAR OSZTÁLY- SORSJEGYEK

a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság
czimnyomásával, (mely intézetnél eddig
a legtöbb főnyereményt nyerték, nálunk
is kapható.

„HUZÁS MÁR F. É.
MÁJUS 22. és 23-án.

AZ ELSŐ OSZTÁLYU EREDETI SORSJEGYEK ÁRAI:
Egész a 12 korona, fél a 6 korona, negyed a 3 korona és
nyolczad 1 1/2 korona. A következő sorsjáték 6 osztályában a kibocsá-
tott 110,000 sorsjegyből 55,000, vagyis az összes sorsjegyek fele
14 MILLIÓ ÉS 459.000 KORONÁVAL

készpénzben sorsoltatik ki a sorsjegy-tulajdonosok javára. **NYEREMÉNYE-
KET** bármily összegben — még esedékesség előtt is — **JUTALÉKMEN-
TESEN** fizetünk ki. — **HIVATALOS** nyereményjegyzőket pontosan
küldünk. — **EREDETI JÁTEKTERVE**t minden sorsjegyhez mellékelünk.
Ajánlatos a megrendeléseket **mielőbb** hozzánk juttatni, mert sorsjegy-
készletünket a nagy kereslet előreláthatólag rövidesen kimeríti. 1—2

SZATMÁRI KERESK. és IPARBANK RÉSZV. TÁRS. SZATMÁR.

Igen nagy volt az öröme

nagyrabecsült négy vevőnknek, akiknek
április hó 22-én a nálunk nyert

600.000 koronás jutalmat az
5.000 koronás főnyereménnyel együtt

ÖSSZESEN **605.000** korona összegben
az 57080 számú 1/4 sorsjegyre **kifizettük.**

Hivatkozással e rendkívüli szerencsés ered-
ményre az I. osztályu sorsjátékhoz a sors-
jegyeket a tervszerűen megállapított ára-
kon ajánljuk, és pedig:

1/1 sorsjegy 12.— kor. || 1/4 sorsjegy 3.— kor.
1/2 „ 6.— „ || 1/8 „ 1.50 kor.

TÖRÖKA. és Társa bankháza

a legnagyobb és kiváló szerencsétől ke-
gyelt osztálysorsjáték-üzlet
B U D A P E S T,

KÖZPONT:

TERÉZ-KÖRUT 46/a. sz.

Fiókok:

Váci-körut 4. Múzeum-körut 11. Erzsébet-körut 54.

Olcsó pénz.

Birtok parcellázás!

A Budapesten székelő Magyar Országos
Központi Takarékpénztár és a Debreczeni Első
Takarékpénztár tulajdonosok megbízása foly-
tan rendkívüli kedvező feltételek mellett
bérbeadjuk vagy eladjuk őszi vagy tavaszi ve-
téssel együtt

holdankinti parcellákban is

1) Nagy-Ar községben (Szatmár vármegye
f.-gyarmati járás) levő.

2) Aranymező-községben (Szoldok-Doboka
vármegye esáki-gorbi járás) levő vasuti állo-
mással bíró 180 hold számos menti birtokot,
lakház és gazdasági épületekkel.

1400 holdas birtokot,

(legmodernebb emeletes kas-
tély, kiválóan gondozott park
és gazdasági épületekkel.)

Ezzel kapcsolatosan értesítjük
a n. é. közönséget, hogy **buda-
pesti és külföldi első ran-
gu pénzintézetektől 15-70
évig terjedő**

olcsó törlesztéses kölcsönt
nyújtunk a legmagasabb össze-
gig, a **legrövidebb idő alatt**
az ingatlan 3/4 értékéig; továbbá:

- 1) Szerezünk olcsó személyi és váltóhitelt.
- 2) Elvállaljuk birtokok parcellázását, birto-
kok és házak eladását, vételét.

Neuschlosz Testvérek

törvényszikileg bejegyzett cég, **BANK-
BIZOMÁNYOSOK.** Szatmári iroda: Ar-
pád-utca 20. Telefon sz. 16.

Olcsó pénz.

Terményárak.

Termény métermázsánként	Szatmáron			
	kor.	fill.	kor.	fill.
Tiszta buza — — —	14	30	14	50
Kétszeres — — —	12	—	—	—
Rozs — — —	12	—	12	20
Árpa — — —	10	40	10	50
Zab — — —	10	60	10	80
Tengeri — — —	12	50	14	—
Kása — — —	16	20	16	40
Fehér paszuj — — —	10	20	10	30
Tarka — — —	16	00	17	—
Szilva — — —	12	—	6	20
„ füstölt — — —	32	00	34	—
Repeze — — —	—	00	—	—
Krumpli zsákja — — —	2	40	2	80
Szalonna — — —	1	30	1	34

PÁZMANY-SAJTÓ KÖNYVNYOMDA

SZATMÁR, Rákóczy u. 25.

Készít mindennemű nyomdai szakosa vágó munkákat a **legutányosabb árak** mellett.

Vidéki megrendeléseket azonnal készít s továbbít.

EGYHÁZI, ISKOLAI nyomtatványokból NAGY RAKTÁR.

IRODAISZEREK s PAPIROK a

*** LEGOLCSÓBB ÁRON ***
szerezhetők be.

Ugyanitt rendelhető meg a

„HETI SZEMLE”

politikai lap is,

melynek előfizetési ára egész évre 6 kor. Tanítók- és Iparosoknak 4 kor.

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.

és szájviz.

Fogorvosi műtermemet

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve, **készítik: egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany foglalványon.**

!!! Kivánatra szájpad nélkül !!!

Porcellán, arany, platin és cement főmést,

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legújabbban feltalált szerekkel teljesen fájdalom nélkül.

Rendelek d. e. 8 órától d. u. 5-ig.

Albisi **Bakcsy Domokos,**
orvos-fogorvos.

és szájviz.

Tüzifa-eladás.

2 éves vágásu

első rendü

hasáb,- eser,- bükk- és gyertyán

köbméterje:

a Sz.-Gözfürész melletti raktárban — 5.35

házhoz szállítva — — — 5.75

10 köbméter vételnél a raktárban 52 kor.

„ „ házhoz szállítva 56 „

Legkevesebb 2 köbméter szállítható.

Megrendelhető a **Szatmár-erdői h. é. vasut üzletkezelőségénél, Szatmár, Deáktér 24 sz. és a Szatmár-Németi-i ipari hitel-szövetkezet árucsernokában Deák-tér 5. sz.**

Tavaszi és nyári idény!!

PÁSKUJ IMRE

Szepességi gyepen fehérített len-vásznak, damasz asztal- és ágyneműk gyári árakban, valamint szepes-iglói pamutvásznak és sifonok. Erdélyi gyapjuszövetek férfi öltözetekre, tavaszi, nyári, őszi és téli női és férfi felöltőkre való kelmék.

HAZAI IPARCSARNOKA
SZATMÁRON.

Saját készítményű fehéreműm az ezredéves országos kiállításon jeles munka, versenyképesség és új iparág fejlesztésért milleniumi éremmel kitüntetve.

Női, férfi, leány- és fiu-fehéreműek gyára.

Nagy raktár a híres pécsi keptyűkből, női derékfűzőkből (Miederekből) nemez-kalapokból, sapkák, női muffok és gallérok, divatos nap- és esőernyők, nyakendők, gallérok, kézleők stb.

Székelyföldi és bánáti házi iparcikkek. Szöttes női és férfi mosókelmék, minden fajtájú **divatos női ruhakelmék**, reverendaanyagok férfi és gyermek posztó-kalapok, kassai harisnyák, kötött keptyűk, budai és székesfehérvári kékfestő és minden színű divatos cretonok, vollek, zetrek és battistók; kalotaszegi „varrottások”, bánáti e. zékely kötények, függönyök, ágy- és asztalterítők, kezdett munkák nagy választékban, szőnyegek, paplanok, pokróczok matrácok stb. stb.

Teljes menyasszonyi kelengyék

legszebb kivitelben a legrövidebb idő alatt készíttetnek.

Női és férfi ruhák és fehéreműek varratását vállalom.

Mintákat és árjegyzéket vidékre

bérmentve küldök.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vöröskereszt“-hez.

Kitüntetve:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Bologne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Walteggasse 1. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciumok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból tartós és diszes kivitelben **szövetek méter száma** is eladatnak.

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után **o l c s ó n** szállíttatnak
Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.

